

Standard IV

Markovice

Medlešice

Topol

Vestec

Vlčnov

Manuál tvorby
veřejných prostranství
města Chrudim

re:architekti

Tato publikace je součástí Manuálu veřejných
prostranství města Chrudimi. Popisuje standard
prvků ve veřejném prostranství konkrétní části
města.

obsah

1. Charakter území	8
2. List standardu	10
3. Mobiliář	12
3.1 Obecné principy	12
3.1 Rodina prvků R02	16
4. Povrchy a materiály	20
4.1 Obecné principy	20
4.2 Materiály pochozích a pojezdových ploch	22
4.3 Materiály mobiliáře	23
4.4 Struktury povrchů	24
4.5 Hrany	27
5. Vegetační prvky	30
5.1 Obecné principy	30
5.2 Stromy	36
5.3 Stromořadí a skupina stromů	36
5.4 Keře, tvarované dřeviny a popínavé rostliny	37
5.5 Trávníky a louky	38
6. Reklama	40
6.1 Označování provozoven	41
6.2 Zahrádky	46
6.3 Venkovní reklama	50
7. Oplocení	54
7.1 Obecné principy	54
7.2 Oplocení soukromých pozemků	55
7.3 Oplocení ve veřejném prostoru	58

1. Charakter území

IV.

IV. Markovice, Medlešice, Topol, Vestec, Vlčnov

Charakter vesnické zástavby zpravidla jedno až dvoupodlažních domů seskupených kolem návsi, hlavní cesty a několika dalších ulic je podpořen vhodnou volbou materiálů a detailů. Do veřejných prostranství se dostává větší poměr nezpěvněných (travnatých) ploch, ulice jsou často řešeny v jedné úrovni bez obruby. Důraz na kvalitnější povrchy a provedení detailu je kladen na návsi, přirozeném centru obce.

- a) Vlčnov
- b) Medlešice
- c) Markovice
- d) Topol
- e) Vestec

Vymezení zón standardu IV

2. List standardu

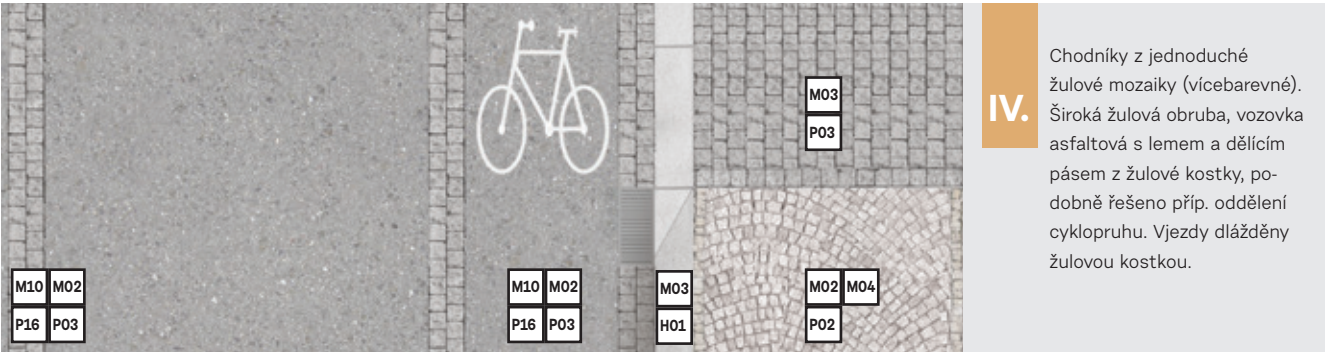
Mobiliář

R04 | Rodina prvků mobiliáře

Typická skladba povrchů | Výřez půdorysu ulice, detail 1:50

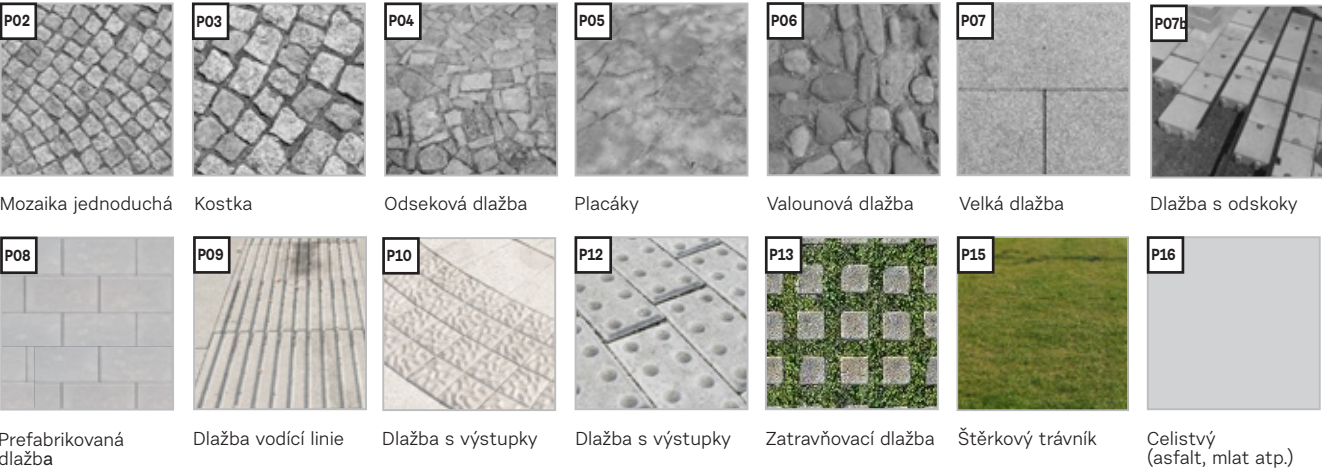
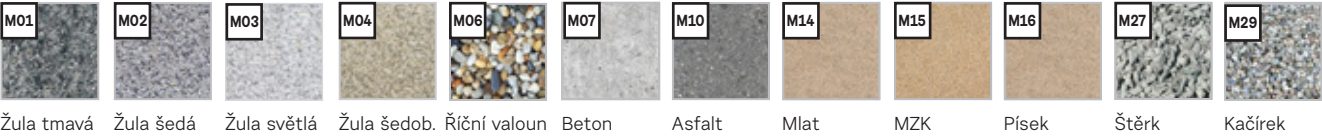

A - Vozovka F - Cyklopruh C - Obruba B - Chodník Zástavba/zahrada

IV.

Chodníky z jednoduché žulové mozaiky (vícebarevné). Široká žulová obruba, vozovka asfaltová s lemem a dělicím pásem z žulové kostky, podobně řešeno příp. oddělení cyklopruhu. Vjezdy dlážděny žulovou kostkou.

Povrchy

Vegetační prvky

Charakter vegetačních prvků

Původní druhy stromů a keřů, ovocné dřeviny. Výsadba do vegetačních ploch. Parkové, luční a květnaté luční trávníky.

Plochy pro komunitní setkávání, herní sestavy a menší sportoviště. Malé vodní nádrže a jejich okolí.

Travnaté schody Ovocné dřeviny v centru obcí Stromořadí kolem rybníka

Herní prvky

3. Mobiliář

3.1 Obecné principy umísťování mobiliáře

Součástí mobiliáře nejsou pouze lavičky, které si většina z nás vybaví. Věcí, které spadají do této kategorie, je výrazně více: koše, stojany na kola, pítka, plakátovací sloupy a další. Městský mobiliář pomáhá město „zabydlet“. V rámci předkládané studie určujeme principy, na jakých místech by měl být mobiliář osazen a jaké zásady je třeba dodržet. Na druhou stranu je ale mobilní, to znamená, že jeho přesná pozice či množství v dané lokalitě může být zpřesněno až na základě poptávky v daném místě – na základě pozorování již upraveného území.

V případě mobiliáře je **klíčová otázka volby přesného typu výrobku**. Mobiliář je vystaven různým způsobům využití, a proto musí být dostatečně **fortelný**, na druhou stranu nesmí být přehnaně robustní, aby nevybízel k agresivnímu chování. **Solidní řemeslné provedení** by mělo být samozřejmostí. Důležitým faktorem je i **snadná údržba a výměna** celku či části. Co se týče estetiky, volíme výrobky složené z **jednoduchých, geometrických tvarů** a bez zbytečně složitých detailů. Díky tomu je mobiliář **nadčasový** a nepodléhá dobovým trendům.

Navržený standard mobiliáře se týká **běžných ulic a prostranství**. Výjimečná místa jako významná náměstí a městské třídy je nutné řešit vlastním architektonickým návrhem, který z koncepčních důvodů může stanovit prvky záměrně odlišné či ve vyšším standardu.

Obecné principy

3.1.1.a

Při umístění mobiliáře je potřeba dbát na celou kompozici prvků v daném místě, správně zvolenou proporci a množství mobiliáře.

3.1.1.b

Mobiliář by neměl být bariérou v prostoru a neměl by vyvolávat potřebu dalších terénních úprav, pokud se nejedná o součást architektonické koncepce.

3.1.1.c

Pro udržení kvality mobiliáře je nutná pravidelná údržba (čistota, opravy, bezpečnost).

3.1.1.d

Výběr samotných prvků, jejich barevnost a materialitu je potřeba volit v souladu s navrženým standardem v lokalitě.

3.1.1.e

Je nevhodné používat mobiliář jako reklamní plochu.

Osvětlení

3.1.2.a

Veřejné osvětlení nesmí omezit významné pohledy a průhledy.

3.1.2.b

Návrh osvětlení by měl na frekventovaných místech zohlednit ochranu venkovního prostředí a zamezit rušivosti svého okolí (ČSN EN 12 464-2 Světlo a osvětlení - Osvětlení pracovních prostorů - Část 2: Venkovní prostory).

3.1.2.c

Veřejné osvětlení vyžaduje koncepční řešení zohledňující širší souvislosti, dopravu, bezpečnost, architektonicko-urbanistické hledisko a estetiku.

3.1.2.d

Parametrů osvětlení je třeba dosáhnout energicky účinným způsobem. Návrh kvalitního osvětlení vyžaduje spolupráci se světelným technikem.

3.1.2.e

Je doporučeno volit raději více prvků osvětlení o menší výšce než méně vyšších.

3.1.2.f

S prvky veřejného osvětlení není doporučeno kombinovat dopravní prvky (značky, signalizace aj.).

3.1.2.g

Potenciálně nebezpečná místa vyžadují zvýšenou hladinu osvětlení nebo odlišný barevný tón světla. Nesmí však způsobit oslnění řidičů či chodců.

3.1.2.h

Vzhledem k orientaci ve městě v noci je potřeba zajistit dostatečné osvětlení nejen komunikací, ale i orientačních cedulí - názvů ulic, čísel domů, dopravního značení apod.

3.1.2.i

Umístění veřejného osvětlení má respektovat osu, rytmus a budoucí vzrůst stromů, jsou-li v okolí.

3.1.3.a

Rozestupy a výška stojanů musí být zvolena s ohledem na jejich použitelnost (stabilita kola, bezpečné uzamčení). Zpravidla funguje pravidlo jednoho metru vzdálenosti od překážky, vozovky i dalšího stojanu.

3.1.3.b

Stojany umístěné na chodníku musí poskytnout dostatečný průchozí prostor.

3.1.4.a

Koše na tříděný odpad by měly být umístěny společně.

3.1.4.d

Je doporučeno umisťovat odpadkové koše v jedné linii s ostatními prvky infrastruktury nebo stromořadím.

3.1.4.b

Umístění, frekvenci a množství odpadkových košů je potřeba navrhnout s ohledem na charakter daného prostoru.

3.1.4.e

Kontejnery a popelnice na domovní odpad by neměly být umisťovány do veřejného prostoru. Pokud to ale nejde jinak, neměly by být nijak ohrazeny. Vhodné umístění kontejnerů je např. místo jednoho stání v parkovacím pásu. Místo má být vydlážděno hladkou dlažbou pro snadnou údržbu. Barva kontejnerů by měla být černá či šedá.

3.1.4.c

Sáčky na psí exkrementy, típátka a popelníky je vhodné sjednotit s odpadkovým košem.

3.1.5.a

Sedací mobiliář by měl být uživatelsky vstřícný. Jeho umístění by mělo být voleno s ohledem na uživatelskou pohodu - mikroklima, stín, výhled.

3.1.5.c

V parcích nebo v prostoru úzkých cest by lavičky neměly omezovat průchodnost.

3.1.5.b

Uspořádání mobiliáře je potřeba navrhnout s ohledem na potřeby a charakter daného místa (např. protilehlé sezení podporuje sociální interakci).

3.2 Rodina prvků R04

Standard IV
Mobiliář

Sedací mobiliář

Standardní, pohodlná lavička z kvalitních materiálů a kvalitním provedením detailů.
Typ: STREETPARK Aluma
Délka: min. 1400-1800 mm
Varianty: lavice bez opěradla / s područkami / židle / kombinace se stolem Streetpark Piko
Materiál: masivní akátové dřevo, hliníková / ocelová adonizovaná konstrukce, nátěr DB 702
Další doporučené prvky: žulový kvádr

Koše a kontejnery

Odpadkové koše jsou válcové s víkem. Kvůli terénním nepřesnostem a svahům je koš odsazen od země na přísazené kovové noze.
Typ: METALCO - Hermes
Materiál: lakovaná ocel, nátěr DB 702
Rozměry: Ø 372, výška 1034 mm
Další doporučené prvky: stojan na sáčky na psí exkrementy MMCITÉ Valet

Sloupky

Systémový sloupek s pečlivě broušeným svarem. Ocelová krytka u paty sloupku zajišťující bezproblémové osazení.
Typ: BENKERT BÄNKE - Poller
Rozměry: Ø 102 mm, výška 900 mm
Materiál: lakovaná ocel, nátěr DB 702

Stojany na kola

V celém městě doporučujeme používat jeden typ stojanů na kola. V tomto případě se materiál či povrchová úprava nemusí shodovat s ostatními prvky mobiliáře. Vzhledem k zamezení poškrábání kol doporučujeme použít stojany z nerezových trubek.
Typ: PRÜNTE - EFG 50
Materiál: **nerezová ocel pro všechny standardy**
Rozměry: 48/900/650 mm

Veřejné osvětlení

Kompaktní lampa jednoduchého tvaru složená z kónického sloupu a ploché obdélníkové hlavice svítidla.
Typ: HESS Dalvik
Materiál: svítidlo - kartáčovaná nerezová ocel, sloupek - pozinkovaná ocel, nátěr DB 702
Rozměry: průměr sloupu 102-133 mm, výška 4500/6000 mm dle dopravního řešení - preference hustšího rozmístění světel v kombinaci s nižší výškou

Pítka

Standardní pítka by mělo poskytnout pohodlné napití, omytí rukou a napuštění vody do láhve. Je dobré při výběru myslet také na děti a handicapované. Pokud se nejedná o ojedinělé umělecké dílo vyrobené na zakázku, doporučuje se zvolit pouze jeden typ pítek pro danou oblast.
Typ: METALCO - Fuente
Materiál: ocel, nátěr DB 702
Rozměry: sloupek 990x200x100 mm, mřížka 890x296 mm

Zastávkové přístřešky

Zastávky, jakožto významná součást veřejného prostoru na vesnici vyžadují individuální přístup. Proto je nelze standardizovat a je potřeba je řešit atypicky s ohledem na charakter dané lokality.

Další varianty: METALCO - Hut
STREETPARK Frameo -složitější údržba prosklené střechy, bez osvětlení

Infografika - rozcestník

Městský navigační systém.
Typ: MMCITÉ OS
Rozměry: sloup tl. 100 mm, v. 3140 mm
Materiál: hliník/ocel, nátěr DB 702

Infografika - tabule

Informační nosič s prosklenou nebo plnou plochou. Varianta LXL2 je doplněná o LED nasvětlení skla.
Typ: STREETPARK LXL
Rozměry: 1800×80×2100 mm
Materiál: pozinkovaná ocel lakovaná, nátěr DB 702

Plakátovací plocha

Typickou samostatně stojící plakátovací plochu nedoporučujeme umísťovat převážně z bezpečnostních důvodů. V případě ploché plakátovací plochy doporučujeme rozumně využít volných zdí domů, preferujeme plakátovací sloupy.

Materiál: ocel, nátěr DB 702

Plakátovací sloup

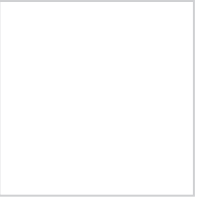
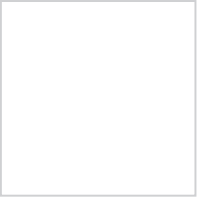
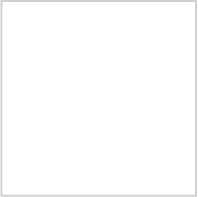
Plakátovací sloup s plným podstavcem a subtilní stříškou. Plný podstavec pro snadnější údržbu.
Typ: MMCITÉ Egero
Rozměry: š. 1005 mm, v. 3000 mm
Materiál: pozinkovaná ocel lakovaná, nátěr DB 702, výlepová plocha z nerezové oceli
Další varianty: STREETPARK Cyldrum

Kryty na kontejnerová stání

Kryty na kontejnerová stání pro odpadní kontejnery bytových domů, **pokud není možné nádoby umístit mimo veřejný prostor**. Výroba kontejnerového stání na míru, rozměry a dispozice dle konkrétní situace a prostorových možností. Dle potřeby pouze ohrazení / přístřešek se zelenou střechou / uzamykatelné. Vhodné jsou ocelové konstrukce skryté pod výpletem z ocelového pletiva, nedoporučují se plné panely.
Materiál: ocelová konstrukce kombinovaná s ocelovým pletivem, nátěr DB 702
Referenční výrobek: GERHARD BRAUN

4. Povrchy a materiály

4.1 Obecné principy

V této kapitole se zabýváme výběrem vhodných povrchů a materiálů. Povrchy a jejich materiály tvoří tzv. třetí fasádu veřejného porstranství. Kvalita povrchů výrazně ovlivňuje kvalitu celého prostředí. Použití vhodných povrchů má vliv na bezpečný pohyb v území, estetické hodnoty nebo délku pobytu v daném místě.

Povrchy mají **moc oddělovat či scelovat prostor** jednotlivých druhů pohybu či celých území. Vždy je proto nutné k návrhu přistupovat koncepčně. Vzhledem k vysokému namáhání a předpokládané délce života povrchu je nutné volit materiály **trvanlivé a odolné**, povrchy **snadno udržitelné** či s údržbou o intenzitě odpovídající místu, materiály a povrchy nadčasové.

4.1.1.a

Pěší plochy by měly mít vyšší prioritu nad plochami vozovek a velikostmi křižovatek, které zpravidla brání prostupnosti území.

4.1.1.c

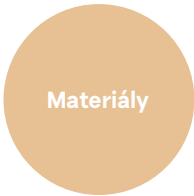
Je vhodné používat primárně povrchy, které jsou schopny vsakování (mlat, dlažba do pískového/štěrkového lože, voděpropustný asfalt).

4.1.1.b

Vsakovací plochy s retenční schopností by se měly vyskytovat nejen v okolí stromů, ale i na velkých plochách ulic a náměstí (mlatové plochy, vodopropustné dlažby).

4.1.1.d

Ulici ve zklidněné oblasti je vhodné zvýšit na úroveň chodníku v místě napojení k hlavní ulici.

4.1.2.a

Při výběru materiálu by se mělo volit mezi lokálním sortimentem. Dovážených materiálů by se mělo využívat pouze výjimečně.

4.1.2.e

Materiál by měl splňovat nejen estetickou kvalitu, ale také odolnost, snadnou údržbu, životnost a opravitelnost.

4.1.2.b

Materiály povrchů by měly být vždy zvoleny s ohledem na charakter oblasti, význam místa, historické aspekty a celkovou kompozici prostoru.

4.1.2.f

Materiály vyšší kvality by se měly volit na významnějších místech.

4.1.2.c

Nedílnou součástí maximální životnosti materiálů je kvalitní provedení jednotlivých detailů.

4.1.2.g

Z bezpečnostního hlediska není vhodné používat kluzké materiály pro pojízdné a pochozí povrchy. Výjimkou mohou být historické dlažby.

4.1.2.d

Primárně se doporučuje zachovat a pracovat s původními autentickými materiály a jejich provedením.

4.1.2.h

Obecně platí, že je vždy vhodné pro povrchy a obruby používat spíše kámen než beton. Zejména obruby je vhodné téměř vždy volit kamenné, široké z důvodu vysokého namáhání i estetiky.

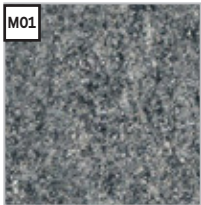
4.1.3.a

Parkovací pásy se doporučuje odlišit materiálově či barevně.

4.1.3.b

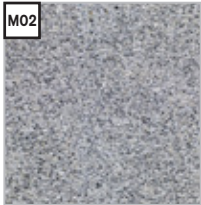
Zelené pásy a nezpevněné plochy umožňují vsakování a odtok dešťové vody bez vedlejších negativních vlivů na infrastrukturu.

4.2 Materiály pochozích a pojezdových ploch, zídek

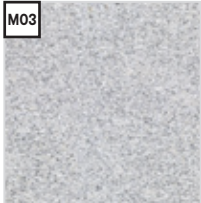
M01 - Žula tmavá šedá
Skládané kamenné dlažby z kostek, mozaiky. Sdílená komunikace, zvýšené křižovatky, detaily typu vjezdy, autobusové zastávky, lemy vozovky atp.

- P02
- P03
- P04
- P05
- P07
- P07b
- P11
- H04

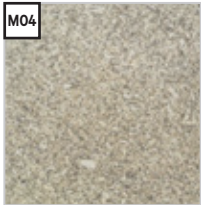
M02 - Žula šedá
Skládané kamenné dlažby z kostek, mozaiky. Sdílená komunikace, zvýšené křižovatky, detaily typu vjezdy, autobusové zastávky, lemy vozovky atp.

- P02
- P03
- P04
- P05
- P07
- P07b
- P11
- H01
- H02
- H03
- H04

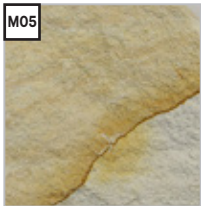
M03 - Žula světle šedá
Skládané kamenné dlažby z kostek, mozaiky. Detaily jako vjezdy, autobusové zastávky, lemy vozovky, vodorovné dopravní značení v dlažbě atp.

- P02
- P03
- P04
- P05
- P07
- P07b
- P11
- H01
- H02
- H03
- H04

M04 - Žula šedobéžová
Skládané kamenné dlažby z kostek, mozaiky. Historické centrum, detaily jako vjezdy, autobusové zastávky, lemy vozovky atp.

- P02
- P03
- P04
- P05
- P07
- P07b
- P11

M05 - Opuka
Zídky. Jedná se o lokální, přírodní materiál charakteristický pro lokalitu, je vhodné jej prosazovat při realizaci nových záměrů.

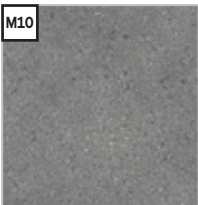
M06 - Říční valouny
Valouny vel. 4-18 cm. Valounová dlažba v historickém centru - zejm. parky, cesty podél vodních toků, mostky přes řeku. Nepochozí či drobnější plochy.

- P06

M07 - Beton
Lité betonové povrchy, prefabrikované skládané dlažby, dlažby z velkoformátových betonových desek, obruby na sídlištích a v okrajových částech města.

- P07
- P08
- P09
- P12
- P13

M10 - Asfalt
Vozovky mimo (širší) historické centrum, cyklostezky v extravilánu.

- P16

M14 - Hlinitopísčitý mlát
Cesty a zpevněné plochy v parcích, povrch pod vysazenými stromy v historickém centru či kompaktní zástavbě, návsi obcí.

- P16

M15 - MZK
Mechanicky zpevněné kamenivo. Méně údržbová varianta mlátu, vhodná na zpevněné plochy pro pěší a cyklisty mimo centrum.

- P16

M16 - Písek
Dětská hřiště.

- P16

M26 - Inženýrský kámen
Umělý kámen, materiál vhodný pro výrobu dlažby využívané pro tvorbu signálních a varovných prvků pro nevidomé.

- P10

M27 - Štěrka
Štěrka fr. 4/8 či 8/16. Štěrkové cesty, rabátka stromů.

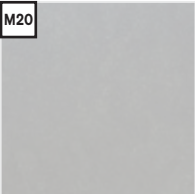
- P16

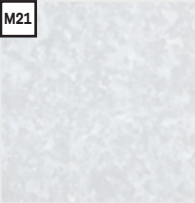
M29 - Kačírek
Plavený říční štěrka se zrnitostí 2–8 mm s přirozeně oblými hranami (nedrcený) pro dopadové plochy dětských hřišť.

- P16

4.3 Materiály prvků mobiliáře, dětských hřišť

M20 - Ocel - nátěr DB 702
PÚ: nátěr barvu hrubozrnnou, matnou na ocelovém, příp. hliníkovém podkladu. Odstín DB 702.

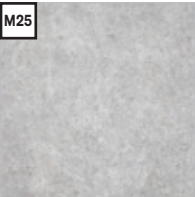
M21 - Ocel - pozinkovaná
Ocel žárově pozinkovaná bez další úpravy. Kovové konstrukce dětských hřišť.

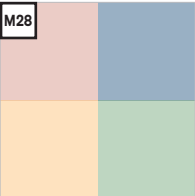
M22 - Ocel - nerezová
Nerezová ocel. Stojany pro kola (zabránění odření laku rámu kol). Kovové prvky dětských hřišť.

M23 - Dřevo přírodní
Tvrdé dřevo: akát, modřín, dub aj. Bez povrchové úpravy.

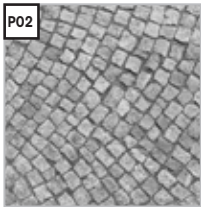

M25 - Beton
Atypický mobiliář či prvky dětských hřišť.

M28 - Barevný nátěr
Nátěr: barva hrubozrnná, matná Dětská hřiště. Barevný nátěr zvolen s ohledem na dané koncepční řešení s citlivou návazností na své okolí.

4.4 Struktury povrchů

P02 - Kamenná mozaika běžná
Skládaná dlažba z kamenných kostek cca 6x6 cm. Kostky štípané nebo z boku štípané a shora řezané. Vysoká odolnost a životnost.

Vhodná pro pochozí, méně často pojízdné povrchy: chodníky, chodníky v parcích, parkovací stání

Vhodné vzory: kroužková vazba, vějířová vazba, řádková vazba, úhlopříčná vazba s odlišnou střední linií, šikmá vazba, síť

materiál

M01

M02

M03

M04

typ kostky

štípaná

z boku řezaná

typ kladení

kroužková vazba

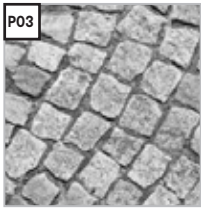
vějířová vazba

řádková vazba

úhlopříčná vazba

šikmá vazba

síť

P03 - Kamenná kostka
Skládaná dlažba z kamenných kostek štípaných cca 10x10 cm. Vysoká odolnost a životnost.

Pojízdné povrchy: kostka cca 10x10 štípaná ze všech stran. sdílené komunikace, zvýšené křižovatky, parkovací stání, zálivy autobusových zastávek.

Pochozí povrchy: kostka cca 10x10 shora řezaná pro pohodlnější chůzi, boky štípané nebo řezané.

Vhodné vzory: vazba řádková, vějířová, kroužková, pokládka na koso

materiál

M01

M02

M03

M04

typ kostky

štípaná

shora řezaná

typ kladení

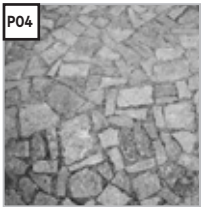
kroužková vazba

vějířová vazba

řádková vazba

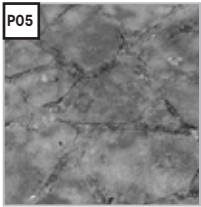
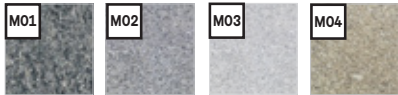
úhlopříčná vazba

šikmá vazba

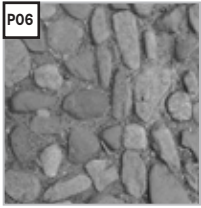
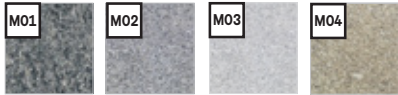
P04 - Odseková kamenná dlažba
Kamenná, nepravidelná dlažba. Vysoká odolnost a životnost.

Vhodná pro pochozí povrchy: parkové cesty, cesty podél řeky, nábřežní promenády

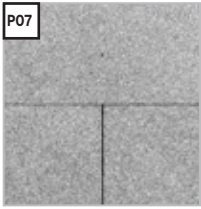
P05 - Dlažba z kamenných placáků
Kamenná, nepravidelná dlažba. Vysoká odolnost a životnost.

Vhodná pro pochozí povrchy: parkové cesty, cesty podél řeky, nábřežní promenády

P06 - Valounová dlažba
Kamenná, nepravidelná dlažba. Vysoká odolnost a životnost. Propustnost vody.

Vhodná pro pochozí povrchy: parkové cesty, cesty podél řeky, nábřežní promenády - detaily, nikoliv rozsáhlé plochy

P07 - Velká dlažba
Skládaná dlažba z kamenných řezaných či betonových kostek či desek od cca 15x30 - 50x80 cm. Vysoká odolnost a životnost.

Vhodná pro pochozí, méně často pojízdné povrchy: chodníky historického centra, náměstí, sdílené komunikace, pruhy pro cyklisty v kamenné dlažbě

Vhodné vzory: vazba rovná z jednoho formátu, kombinace formátů

materiál

M01

M02

M03

M04

M07

typ kostky

shora řezaná

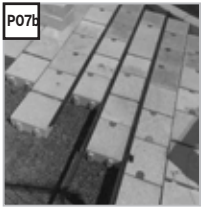
řezaná

typ kladení

rovná vazba

kombinace formátů

kombinace formátů

P07b - Dlažba s odskoky
Skládaná, kamenná nebo betonová prefabrikovaná dlažba s ostrou hranou a distančními výstupky. Vysoká propustnost vody.

Vhodná pro okolí stromů.

Vhodné vzory: vazba rovná z jednoho formátu, kombinace formátů

materiál

M01

M02

M03

M04

M07

typ kladení

rovná vazba

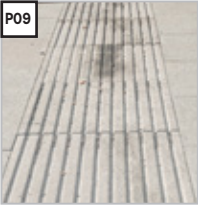
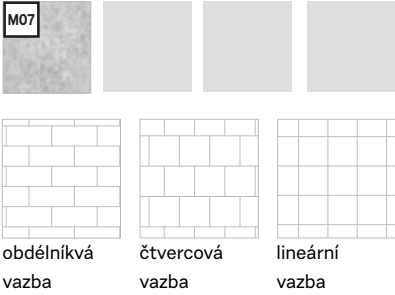
kombinace formátů

P08 - Prefabrikovaná dlažba
Skládaná, betonová, prefabrikovaná dlažba s ostrou hranou. Doporučeno pouze mimo hlavní veřejná prostranství a pro dílčí opravy.

Vhodná pro pochozí, méně často pojízdné povrchy: mimo hlavní veřejná prostranství - chodníky, zvýšené křižovatky, parkovací stání

Vhodné vzory: skládané dlažby z obdélníkových či čtvercových formátů

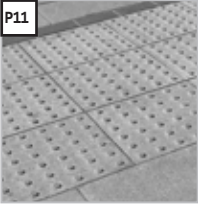
P09 - Dlažba vodící linie pro nevidomé
Umělá vodící linie z kamenné či betonové dlažby s drážkováním povrchem ve směru pohybu. Materiál odpovídá okolnímu standardu.

Pás dlažby je nutné kombinovat s pásem povrchově kontrastní hladké, řezané dlažby po obou stranách. Materiál i provedení se musí řídit vyhláškou č. 398/2009 Sb.

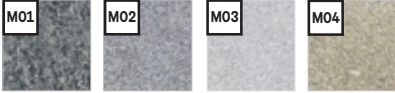
P10 - Dlažba s nepravidelnými výstupky
Dlažba 6x6 cm z inženýrského kamene pro varovné a signální pásy pro nevidomé. Použití v místech dlážděných **kamennou mozaikou**.

Pás dlažby je nutné kombinovat s lemujícím pásem povrchově kontrastní hladké, řezané dlažby po obou stranách. Materiál i provedení se musí řídit vyhláškou č. 398/2009 Sb.

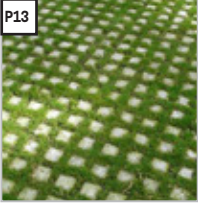
P11 - Kamenná dlažba s výstupky
Kamenná dlažba s výstupky pro varovné a signální pásy pro nevidomé. Použití v místech dlážděných kamennou dlažbou.

Pás dlažby je nutné kombinovat s lemujícím pásem povrchově kontrastní hladké, řezané dlažby po obou stranách. Materiál i provedení se musí řídit vyhláškou č. 398/2009 Sb.

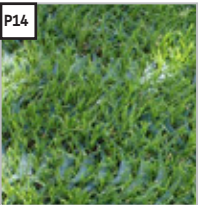
P12 - Betonová dlažba s výstupky
Betonová prefabrikovaná dlažba s výstupky pro varovné a signální pásy pro nevidomé. Použití v místech dlážděných prefabrikovanou betonovou dlažbou -pouze mimo hlavní veřejná prostranství a pro dílčí opravy.

Pás dlažby je nutné kombinovat s pásem povrchově kontrastní hladké, řezané dlažby po obou stranách. Materiál i provedení se musí řídit vyhláškou č. 398/2009 Sb.

P13 - Zatrávňovací dlažba
Typ kostka s výstupky pro široké spáry, vel. 120x120-200x200 mm. Materiál žula / beton. Výška kostky dle požadované únosnosti.

Vhodná pro pojízdné povrchy: parkovací stání, vjezdy vedoucí přes zelený pás

P14 - Zpevněný trávník
Trávník zpevněný plastovým roštem nebo zatrávňovací rohoží dle očekávané zátěže.

Vhodná pro pojízdné povrchy: parkovací stání, vjezdy vedoucí přes zelený pás

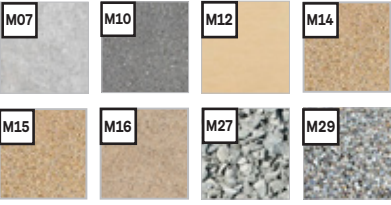

P15 - Štěrkový trávník
Pojízdný trávník na štěrkové vrstvě o mocnosti 20-30cm, jehož meziprostory jsou vyplněny zeminou a zakořeněnými travami.

Vhodná pro zatěžované povrchy: namáhané pochozí, parkovací stání, vjezdy vedoucí přes zelený pás

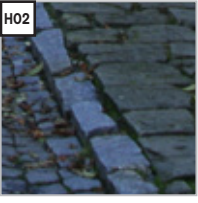
P16 - Celistvé povrchy
Množství různých materiálů celistvých povrchů vhodných do různých prostředí, viz kapitola Materiály.

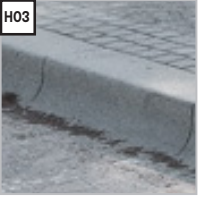
4.5 Hrany

H01 - Široká obruba
Žulová obruba, 250x200 mm (šxv). Výška obruby dle dopravního řešení. Užití betonové obruby pouze v zóně Ilc. periferie.

H02 - Úzká obruba
Žulová obruba š. 125 mm. Výška obruby dle dopravního řešení. Vhodná pro: úzké chodníky v prostorově omezených prostranstvích a oddělovacích situacích.

H03 - Obrubník autobusových zastávek
Atypická žulová obruba vhodná pro bezbariérové autobusové zastávky.

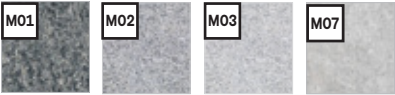
H04 - Atypické řešení rozhraní
Např. odtokový žlab / pás jiné dlažby nebo dlažby v jiném směru. Vhodné pro: pěší a obytné zóny.

H05 - Obruba z ocelové pásoviny
Kortenová, ocelová nebo nerezová pásovina. Vhodná pro: mlatové v parcích, rozhraní sousedních povrchů.

H06 - Řešení bez obruby
V případě, že vozovka nesousedí s chodníkem, je vozovka od zeleného pásu oddělena pouze průběžným lemem z kamenných kostek. (Lemuje vozovku, i když zde obruba je). Detail možné využít i pro rozhraní dalších povrchů.

5. Vegetační prvky

5.1 Obecné principy

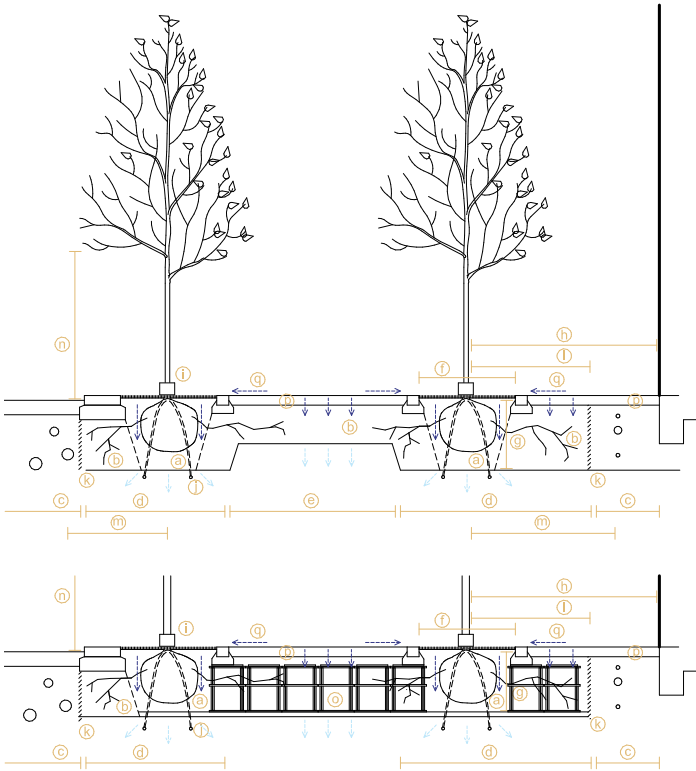
Kapitola o vegetačních prvcích postihuje základní principy práce se stromy, keři, trávniky a květinovými záhony v městském prostředí. Ke každému projektu je třeba přistupovat individuálně a zvolit vhodné konkrétní řešení a technologie. Realizace jednotlivých vegetačních prvků musí vždy vycházet z celkové architektonické / krajinářské koncepce daného místa a spoluvytvářet systém zelené infrastruktury města.

Výčet druhů dřevin v manuálu je orientační.

Pro založení vegetačních prvků a následnou péči o ně jsou vždy preferovány postupy prováděné bez použití chemie (totální herbicidy, pesticidy atd.). V blízkém okolí vodních toků je jejich užívání zakázáno.

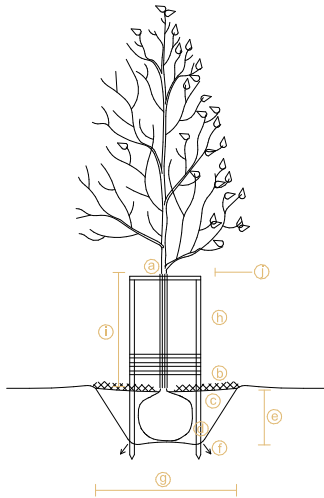
Propojení vegetačních prvků se systémem hospodaření s dešťovou vodou je podmínkou pro dlouhodobou udržitelnost celkového řešení veřejného prostoru.

Výsadba stromů do zpevněné plochy

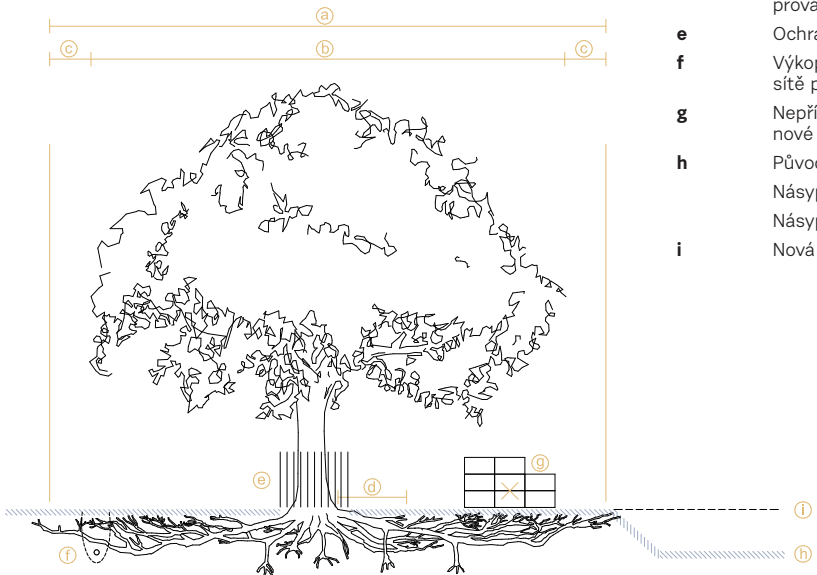
- a Výsadbová jáma - minerální substrát zlepšující propustnost pro vzduch a vodu, hloubka výsadbové jámy se může lišit v závislosti na místních půdních podmínkách
- b Prokořenitelný prostor stromu - hrubý strukturální substrát schopný po ztuhnutí nést stavební konstrukci a zároveň zachovat vhodné podmínky pro růst kořenů
- c Uložení kabelů technické infrastruktury
- d Prokořenitelný prostor středního stromu min. 16 m³
- e Rozšíření prokořenitelného prostoru - prokořeňovací prvky a opatření umožňují zvětšit omezený prokořenitelný prostor v místě výsadby, případně umožňují jeho propojení s dalšími prokořenitelnými prostory (pomocí rýh, kořenových cest, kořenových mostů apod.)
- f V případě použití otevřené stromové mísy min. rozsah 1,2 x 1,2 m, možné použití mříže
- g Minimální hloubka prokořenitelného prostoru 0,8 m
- h Vzdálenost kmene od fasády vícepodlažních budov je min. 3 m
- i Mechanická ochrana báze kmene a nátěr Arboflex jako ochrana proti psí moči
- j Podzemní kotvení, možné kotvení nadzemní
- k Kořenová bariéra pro jednostranné zabránění prorůstání kořenů, v hloubce 0,5 - 1,5 m dle typu půdy a kořenového systému
- l Kořenová bariéra nesmí být blíž, až na výjimky, než 2,0 m od osy kmene
- m Minimální možná vzdálenost odpovídá ochrannému pásmu dané sítě
- n Koruna stromů, která zasahuje nad vozovku, nesmí mít nasazení níže než 4,5 m a nad chodníkem níže než 2,5 m
- o Prokořenitelný prostor stromu - půdní buňka vyplněná pěstební substrátem
- p Povrchy, které jsou schopny vsakování (dlažba do pískového/štěrkového lože, mlat, voděpropustný asfalt)
- q Vsakování vody ze zpevněných povrchů přes vegetační vrstvu, fixace posypových solí např. pomocí biouhlu (příměs substrátu), infiltrace přečištěné vody do podloží v případě vhodných podmínek

Výsadba stromu do trávniku

- a Ochrana kmene rákosovou rohoží nebo nátěrem Arboflex, uvázání kmene popruhem ke třem příčkám
- b Mulč o mocnosti 8 - 12 cm, báze kmene nesmí být mulčem zahrnuta
- c Svrchní vrstva půdy 30 - 40 cm
- d Spodní vrstva půdy - nesmí obsahovat organické části
- e Hloubka výkopu odpovídá výšce balu sazenice, uvolnění fixačního obalu balu
- f Prověřit propustnost výsadbové jámy před výsadbou, při nepříznivých odtokových poměrech použít drenáž, rozrušení stěn výsadbové jámy
- g Šířka výsadbové jámy min 1,5 násobku průměru balu
- h Vysoké kotvení kmene, spodní příčky kotvení zamezují jeho poškození a chrání proti psí moči, lze použít nízké kotvení, nebo podzemní kotvení
- i Výška nasazení koruny sazenice min 2,5 m, v případě potřeby vyvětřování v rámci péče
- j Vzdálenost kotvení kmene a nasazení koruny 10 cm

Ochrana stromu při stavební činnosti

- a Kořenová zóna b + c = vymezení chráněného prostoru stromu pomocí pevného oplocení s výškou alespoň 1,5 m, nutnost stanovení specifických postupů
- b Průměr koruny stromu
- c + 1,5 m
- d Výkopy v kořenovém prostoru stromu min 2,5 m od kmene, provádět nedestruktivní metodou
- e Ochrana kmene bedněním výšky min. 2,0 m
- f Výkop nedestruktivní metodou např. air - spade, podzemní síť přednostně ukládat do chrániček
- g Nepřípustné skladování stavebního materiálu v chráněné zóně stromu, nesmí zde být použita těžká technika
- h Původní terén, trvalé snížení terénu nelze provádět
Násyp do výšky 200 mm pouze na 50% plochy
Násyp do 50 mm lze na 100% plochy (ne až ke kmeni)
- i Nová úroveň terénu mimo chráněný prostor stromu

Obecné principy

5.1.1.a

Stromy a vegetace jako živé organismy se vyvíjejí v čase. Kvalitní založení musí být doprovázeno kvalitním systémem péče. Již v návrhu je zapotřebí řešit každoroční náklady a způsob financování.

5.1.1.b

Veřejná prostranství musí nezbytně respektovat prostorové nároky stromů s jejich kořenovými systémy. Vzhledem ke komplikovanosti výsadeb stromů ve zpevněné ploše a k významně většímu ekologickému přínosu vždy preferovat výsadbu dlouhověkých stromů s velkou korunou.

5.1.1.c

Východiskem pro navrhování veřejných prostranství je Hospodaření se srážkovými vodami TNV 759011 - norma pro vodní hospodářství.

5.1.1.d

Přítomnost krajinářského architekta ve všech fázích projektu řešícího veřejná prostranství vč. dopravních staveb. Uplatňování příslušných norem a standardů péče o přírodu a krajinu.

5.1.1.e

Dostupnost vody pro stromy a ostatní vegetační prvky zajišťuje propojení s decentralizovaným systémem hospodaření s dešťovou vodou a celkovým řešením veřejného prostranství. Voda a její správná distribuce v systému půda – rostlina je jednou ze základních funkčních složek zelené infrastruktury.

Stromořadí a skupiny stromů

5.1.3.a

Uspořádání veřejných prostranství musí nezbytně respektovat prostorové nároky stromů s jejich kořenovými systémy.

5.1.3.b

Obnova a zakládání uličních stromořadí by mělo probíhat jednorázově v koordinaci s dopravní a technickou infrastrukturou.

5.1.3.c

Koruna stromů musí být postupně vyvětřována. Minimální nasazení koruny stromu nad vozovkou 4,5 m, nad chodníkem 2,5 m. Výsadbový spon stromořadí 6 – 15 m. Vzdálenost od fasády vícepodlažních budov je minimálně 3-6 m.

5.1.3.d

Účelné využití výsadbových technologií: strukturní substráty, prokořenitelné buňky, sondy, podzemní šterkové rýhy, dlažba se širokou spárou, propojení se systémem HDV atd.

5.1.3.e

Vzhledem k ekologickému přínosu je vždy preferována výsadba dlouhověkých listnatých stromů s velkou korunou.

5.1.3.f

Stromy pro výsadbu stromořadí v ulicích by měly být tolerantní k extrémním stanovištním podmínkám – suchu, vysoké letní teploty, znečištěné ovzduší, tolerance k zasolení.

5.1.3.g

Technologie výsadby stromů by měla zajistit: přístup vody a vzduchu ke kořenům, dostatečný prokořenitelný prostor, minimalizaci zhutnění půdy.

5.1.3.h

Výsadba stromů na parkovišti v poměru 1 strom na 4 - 5 parkovacích stání. Důraz na správnou technologii výsadby s respektem k prostorovým nárokům stromů.

Stromy

5.1.2.a

Zpracování dendrologického průzkumu včetně návrhu péstebních opatření jako podkladu pro prověření možností využití stávajících stromů v území.

5.1.2.b

Vhodně zvolený druh vzhledem k prostorovým a stanovištním nárokům. Školkařské výpěstky určené pro výsadbu do městského prostředí.

5.1.2.c

Pokud prostorové podmínky dovolují, je vždy vzhledem k ekologickému přínosu preferována výsadba dlouhověkých stromů s velkou nebo střední korunou.

5.1.2.d

Důkladná příprava stanoviště pro novou výsadbu.

5.1.2.e

Nutná koordinace vysazovaných a stávajících stromů s průběhem technické infrastruktury, s rekonstrukcí uličního profilu.

5.1.2.f

Správná technologie výsadby a její dodržení v průběhu realizace. Nezbytná kontrola postupů ze strany města a autora.

5.1.2.g

Veřejná prostranství musí nezbytně respektovat prostorové nároky stromů s jejich kořenovými systémy. Zajistit zejména dostatečně provzdušněný a prokořenitelný podzemní prostor.

5.1.2.h

Propojení výsadby stromů se systémem hospodaření s dešťovou vodou a celkovým řešením veřejného prostranství zajišťuje dostatečný přísun vody a vzduchu ke kořenům.

Keře, tvarované dřeviny a popínavé rostliny

5.1.4.a

Druhy keřů a jejich péstební tvary musí být dobře zvolené s ohledem na reprezentaci, funkci, ekologické vazby a náročnost na údržbu.

5.1.4.b

Tvarované živé ploty je nutné zakládat z dřevin dobře snášejících řez.

5.1.4.c

Keře a popínavé rostliny přinášejí do veřejného prostoru detail, vysokou proměnlivost během roku, ekologické vazby na hmyz, ptactvo a drobné živočichy, podporu biodiverzity atd.

5.1.4.d

Při výsadbě keřů a popínavých rostlin v městském prostředí je nutné zohledňovat především schopnost druhu na daném stanovišti přežít při optimálním plnění požadovaných funkcí.

5.1.4.e

Keře na veřejných prostranstvích mají své místo v případě, že jim je věnována vhodná a stálá péče. Podmínkou je eliminace nebezpečných zákoutí.

5.1.4.f

Pro popínavé rostliny je obvyklá opora. Způsob uchycení k opoře podstatně ovlivňuje možnosti použití dané liány a potřebné vlastnosti opory.

5.1.4.g

V areálech škol, mateřských školek, dětských hřišť a ploch s vysokým pohybem dětí nesmí být použity zvláště jedovaté a trnité druhy.

5.1.4.h

Na vhodných plochách zakládat keřové výsadby spolu s podrostovými společenstvy s využitím autoregulačních procesů, s výhledem na nižší náklady na údržbu.

Travníky
a louky

5.1.5.a

Travníky a louky jsou nezastupitelné vegetační prvky vzhledem k jejich rekreační funkci.

5.1.5.b

Zakládání travníků není vhodné v pásích užších než 1 m, dále mezi objekty technické infrastruktury a dopravními značkami.

5.1.5.c

Zastoupení jednotlivých typů travníku ve městě musí být dobře zvolené s ohledem na reprezentaci, využití, zatížení a náročnost na údržbu.

5.1.5.d

Je nezbytné dodržet technologicky správný postup založení souvrství a výsevu, dodržet agrotechnické termíny.

5.1.5.e

Travníky a louky jsou nejvýznamnějšími vegetačními plochami vzhledem k hospodaření s dešťovou vodou v urbanizovaném prostředí.

5.1.5.f

Důležitá je důkladná příprava stanoviště a eliminace používání totálních herbicidů.

5.1.5.g

Intenzivní travník je náročný vegetační prvek, zejména na prostor, množství dostupné vody, odbornou péči, finanční prostředky.

5.1.5.h

Dle typu travníku je nezbytné zabezpečit dokončovací a rozvojovou péči. Zejména pravidelnou seč, posev, odplevelování, závlahu, hnojení, provzdušňování, případně ochranu proti chorobám a škůdcům.

Květinové
záhony
a bylinná
společenstva

5.1.6.a

Zastoupení jednotlivých typů záhonů ve městě musí být dobře zvolené s ohledem na reprezentaci, funkci, ekologické vazby a náročnost na údržbu.

5.1.6.b

Široké uplatnění bylinných společenstev jako podrost pod skupinami stromů nebo porostů v parcích a lesích, na plochách ohrožených erozí.

5.1.6.c

Vysoká druhová diverzita, možnost využití na extrémním stanovišti – suchá, zasolená, stinná, zamokřená místa.

5.1.6.d

Záhony poskytují vysoký a dlouhodobý dekorativní efekt, ekologicky zajímavá stanoviště pro hmyz.

5.1.6.e

Široké uplatnění záhonů v centru města, parcích, uličních rabatech či jako podrost alejových stromů, náhrada travníků v ulicích.

5.1.6.f

Významné vegetační plochy vzhledem k zachytávání a vsaku dešťových srážek z okolních zpevněných ploch.

5.1.6.g

Důležitá je důkladná příprava stanoviště a eliminace používání totálních herbicidů.

5.1.6.h

Široká škála standardizovaných směsí. Preference domácích a zdomácnělých druhů rostlin vzhledem k ekologickým vazbám na hmyz.

5.2 Stromy

Stromy S3 / stromy do otevřené krajiny

Stromy s velkou korunou

Acer pseudoplatanus

Betula pendula

Tilia cordata

Tilia platyphyllos

Acer platanoides

Quercus robur

Populus alba

Alnus glutinosa

Prunus avium

Sorbus aucuparia

5.3 Stromořadí a skupina stromů

Stromořadí a skupina stromů ST3 / stromy do otevřené krajiny

Stromy se střední korunou

Sorbus aria

Sorbus aucuparia

Betula pendula

Stromy s velkou korunou

Acer platanoides

Acer pseudoplatanus

Quercus robur

Tilia cordata

Tilia platyphyllos

Ovocné dřeviny

Malus domestica

Prunus avium

Prunus domestica

Pyrus communis

Juglans regia

5.4 Keře, tvarované dřeviny a popínavé rostliny

Keře/ K1

Deutzia scabra

Ligustrum vulgare

Viburnum x pragense

Viburnum opulus

Ribes alpinum

Spiraea vanhouttei

Keře ve volné krajině / K3

Cornus mas

Corylus avellana

Euonymus europaeus

Prunus spinosa

Rosa canina

Sambucus nigra

5.5 Trávníky a louky

Trávník rekreační parkový / T2

Oblast použití: parky, veřejná prostranství
Vlastnosti: střední zatížitelnost, odolnost proti suchu
Nároky na péči: střední až vysoké

Trávník extenzivní krajinný / T3

Oblast použití: převážně extenzivně využívané, pěstované porosty na veřejných prostranstvích, v krajině, u komunikací, na rekultivovaných plochách nebo druhově bohaté porosty lučního charakteru
Vlastnosti: trávníky se širokým spektrem použití podle účelu a stanoviště, např. jako ochrana proti erozi, odolnost na extrémních stanovištích, základ pro rozvoj stanovištně vhodných biotopů, zpravidla nezatížitelné nebo jen málo zatížitelné
Nároky na péči: zpravidla velmi malé až střední

Trávník travinobylinný / T3.2

Oblast použití: převážně extenzivně využívané, pěstované porosty na veřejných prostranstvích
Druhová skladba: směs nižších travin a bylin
Vlastnosti: vhodné pro všechna stanoviště kromě extrémně suchých a na živiny chudých půd.
Nároky na péči: zpravidla velmi malé až střední

Trávník luční květnatý / T3.1

Oblast použití: převážně extenzivně využívané, pěstované porosty na veřejných prostranstvích, u komunikací a chodníků, nebo druhově bohaté porosty lučního charakteru.
Druhová skladba: nad trávami zde dominují kvetoucí dvouděložné byliny.
Vlastnosti: široké spektrum použití podle účelu a stanoviště, např. jako ochrana proti erozi, odolnost na extrémních stanovištích, základ pro rozvoj stanovištně vhodných biotopů, zpravidla nezatížitelné nebo jen málo zatížitelné
Nároky na péči: zpravidla velmi malé až střední

Trávník zátěžový sportovní / T4

Oblast použití: sportovní, hrací a odpočinkové plochy
Vlastnosti: vysoká zatížitelnost
Nároky na péči: střední až velmi vysoké

Reklama, restaurační zahrádky a označování provozoven jsou prvky veřejného prostranství se zásadním dopadem na jeho vizualitu. Často se setkáváme s tzv. vizuálním smogem - neregulovanou reklamou s projevy nepřizpůsobenými charakteru lokality. Cílem kapitoly je po vzoru manuálů některých měst v republice i zahraničí nastavit taková pravidla, která jednotlivé projevy sjednotí, vyloučí nevhodné formy reklamy a doporučí optimální či přípustné řešení.

Reklama a orientace v prostoru

Umístění pouliční reklamy, zábor veřejných prostor i instalace zahrádek před kavárnami a restauracemi s sebou nutně provází omezení pohybu lidem s omezenou možností orientace. Při realizaci jakýchkoli opatření je nutné toto téma zohlednit.

Jako autoři tohoto manuálu jsme si vědomi souvislostí, které námi navržená regulace má. Návrh byl proto porovnán se současnou českou a německou praxí. Při definování způsobu regulace užívání chodníků - tj. umístění venkovní reklamy, zahrádek, využívání přidruženého pruhu chodníku podél obchodu jsme vycházeli z německého vzoru. Neumísťujeme do prostoru nové "vodící linie" podél zahrádek, které dle našeho názoru prostor paradoxně znepráhledňují. Okraje zahrádek necháváme volné. Namísto toho definujeme striktně volný průchozí prostor o šíři 1,2 - 1,5 metru ve středu chodníku, který musí vždy zůstat průchozí a bez dodatečných zábran, šířka záboru podél domů je v maximální šíři 0,8 metru. Zahrádky jsou přednostně umístěny s odstupem od domů a namísto parkovacích stání, aby vodící linie neomezovaly.

Věříme, že systematické řešení je natolik přehledné i pro spoluobčany s omezenou možností orientace, že jim nebude dělat problém při pohybu po městě.

Pravidla pro vnější prvky prezentace provozoven: obchodů, restaurací, kaváren a dalších podniků s přímým vztahem k veřejnému prostranství.

6.1.Z Záväzné prvky regulácie

6.1.Z.a

Při volbě umístění a velikosti prvků je nutné respektovat členění fasády a architekturu domu.

6.1.Z.b

Menší počet prvků a informací udělá celkový výraz provozovny čitelnější a působí přesvědčivěji.

6.1.Z.f

Přidružený prostor

Prostor pro možné vystavování zboží v exteriéru - mimo minimální průchozí pás, v **maximální šířce 80 cm a výšce 140 cm** pro zachování přehlednosti veřejného prostoru. Pouze **před samotnou provozovnou**. Výjimku tvoří křehčovékské figuriny pro vystavování oblečení, max. 1 ks pro 1 provozovnu.

6.1.Z.g Áčko

Umístění áčka
či jiné samosto-
jící tabule **do**
přidruženého
prostoru, výška
120 cm. Jedno
áčko na provo-
zovnu.

6.1.Z.c Výstrč

Maximální velikost výstče
60x80x10 cm, výška
umístění min. **220 cm**
nad chodníkem v souladu
s členěním fasády. **Jedna**
výstrč na provozovnu.¹

6.1.Z.d Nápis

Umístění názvu provozovny pod římsu / na vykonzolo-
vanou římsu / do horní části
předsazeného výkladce / do
nadsvětlíku v souladu s členě-
ním fasády.

6.1.Z.e Tabule a vitríny

Maximální rozměry **60x120 cm. Max. dvě** tabule či vitríny na jednu provozovnu. Umístění a velikost v souladu s členěním fasády.

6.1.Z.h Polepy

Polepy mohou tvořit **max. 40% plochy** výkladce. Vhodné je umístění polepu do nadsvětlíku. Vhodné je užívat **řezanou grafiku** namísto celoplošné.

¹ U nárožních provozoven je možné mít nápis a výstrč na každé z fasád.

Sjednocení
v rámci
jednoho
domuOznačení
pouze
v parteruMnožství
a jedinečnost
informací

Barevnost

Grafika

Typografie

6.1.Z Závazné prvky regulace**6.1.Z.i**

Prvky označování provozoven patří pouze do parteru. Výjimku má kultivovaná forma sebe prezentace kulturních institucí a subjektů vlastnících celou budovu (např. hotely).

6.1.Z.j

Nápis a výstrč mají za úkol sdělit název provozovny, případně dále upřesnit její zaměření. Informace jako kontaktní údaje sem nepatří.

6.1.Z.k

Je zakázáno užívat křiklavé a fluorescenční odstíny barev.

6.1.Z.l

Není možné používat deformovaná písma.

6.1.D Doporučení**6.1.D.a**

V rámci jednoho domu je vhodné sjednotit i písmo, jeho barvu a pozadí nápisu a výstrče.

6.1.D.b

V rámci jednoho domu je vhodné sjednotit umístění, velikost, materiál a typ osvětlení nápisu a výstrče.

6.1.D.c

Informace by se neměly opakovat. Množství stejných informací působí agresivně.

6.1.D.d

Loga dodavatelských společností je možné používat pouze decentně. Velkoformátové potisky markýz a slunečníků, výstrče, áčka a vitríny s výrazným označením dodavatelské společnosti jsou nežádoucí.

6.1.D.e

Vhodné je užívat tmavý odstín písma na světlém podkladu a naopak. Zejména pro velké plochy (markýzy, pozadí nápisů atp.) je vhodné používat neutrální odstíny.

6.1.D.f

Pro polepy je vhodné používat řezanou grafiku z jednotlivých písem.

6.1.D.g

Je nevhodné používat jako podklad nápisu, výstrče či polepu celoplošné fotografie a grafiky. Je nežádoucí používat pro polepy fotografie výrobků aj.

6.1.D.h

Je vhodné používat omezené množství fontů a dbát na správná odsazení.

Materiály

Osvětlení

Dobré a špatné příklady

Ano: Sjednocení barvy, písma, velikosti, provedení a umístění názvu provozovny, prezentace bez zbytečných informací a polepů, umístění áčka do přidruženého prostoru.

Ne: Cedule z levných materiálů, zbytečné množství informací a výrazné barvy.

Ano: Použití polepu pouze v nadsvětlicích bez velkoplošné grafiky či fotografií.

Ne: Velkoplošné polepy s fotografiemi výrobků v nadživotní velikosti, ztráta kontaktu kolemjdoucích s interiérem provozovny. Užívání mnoha fontů a grafik.

Ano: Vhodné materiálové a barevné řešení tzv. předsazeného výkladce s pozadím v neutrálním odstínu respektujícím barevné řešení fasády.

Ne: Celobarevné řešení předsazeného výkladce ve výrazných barvách.

6.1.Z Závazné prvky regulace**6.1.Z.m**

Pro prvky prezentace provozovny je nutné volit trvanlivé materiály. Degradace netrvanlivých materiálů negativně ovlivňuje výraz veřejných prostranství.

6.1.Z.n

Je nepřipustné používat blikající nápisy a loga. Je zakázáno používat vícebarevné osvětlení nápisů, výstrčí atd. jako jsou vícebarevné neony a další.

6.1.D Doporučení**6.1.D.i**

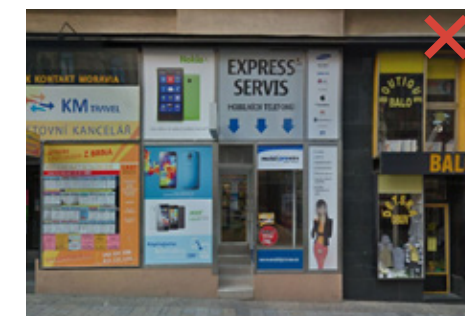
Místo používání cedulí z levných materiálů je vhodné upřednostnit nápisy řezané z jednotlivých písmen (plexisklo/sklo/kov), reliéf v omítce nebo kaligrafický nápis přímo na fasádu. Obdobně je vhodné volit poctivé materiály pro ostatní prvky prezentace provozovny.

6.1.D.j

Je vhodné zvolit odpovídající tón osvětlení tak, aby odpovídal nabízenému produktu (např. chladné - luxus, teplé - útulná atmosféra).

6.1.D.k

U podsvícení nápisů a výstrčí by měla svítit pouze jednotlivá písmena či čarová grafika, nikoliv celá plocha.

Doporučené výrobky

Áčka a další samostojící tabule

Activity

manutan.cz

A nebo T tabule s rámem z masivního dřeva či hliníku a výplní z křídové tabule nebo hliníkový reklamní stojan. Výrobek bez loga dodavatelské společnosti.

Stoly a regály

Edna

ABM

Kahler

Zill

Zill

Vystavování zboží jako ovoce, zelenina či květiny v jednoduchých regálech z oceli, dřeva či ocelových košů. Max. výška 140 cm.

Označení zboží

Křídové cedulky a cedule či cedulka s možností vložení papíru s cenovkou, mataeirály - kov, příp. dřevo. Max. velikost cedulky: A4.

Zill

Další mobiliář

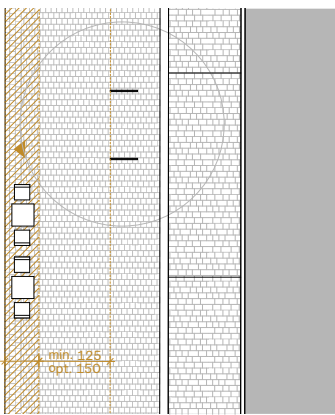
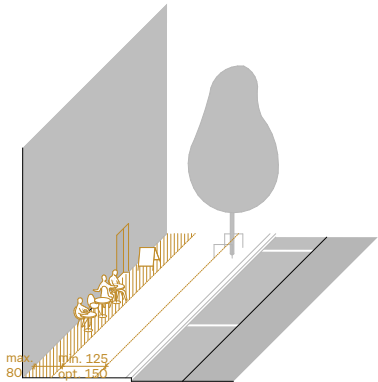
Mobilní věšák pro vystavování textilu, ocel či dřevo. Max. výška 140 cm. Alternativa krejčovská figurína, max. 1 ks na prodejnu.

6.2 Zahrádky

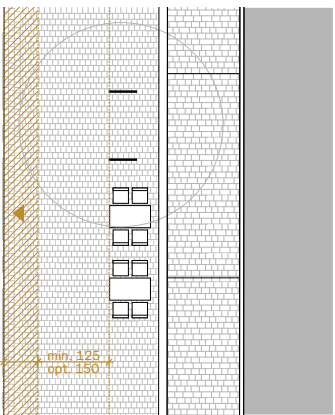
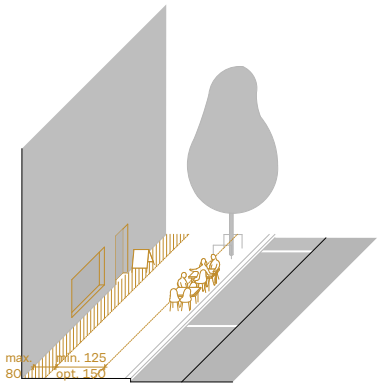
Varianta A - malá zahrádka u fasády

Malou zahrádku je možné umístit do přidruženého prostoru o š. 0,8 m při fasádě. Předzahrádka není ohraničena jinými bariérami, ani nestojí na vyvýšené podestě, nábytek stojí přímo na chodníku. Umožňuje bezbariérový přístup pro osoby se sníženou schopností pohybu. Na chodníku zůstává pruh pro procházení o šířce min. 125 cm, optimálně 150 cm. Zahrádku je možné zastínit jednoduchou pergolou nezasahující do průchozího pásu.

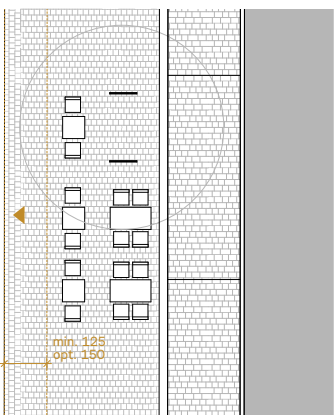
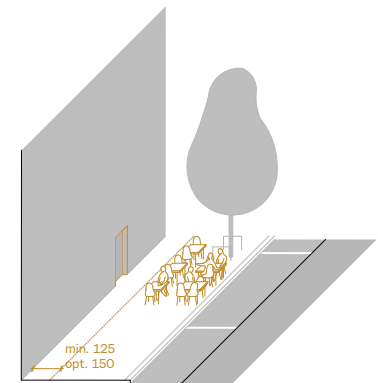
Varianta B - zahrádka v pásu stromů

Pokud se v ulici nachází pás stromů, je optimální variantou zahrádku umístit mezi ně. Předzahrádka není ohraničena jinými bariérami, ani nestojí na vyvýšené podestě, nábytek stojí přímo na chodníku. Na chodníku zůstává pruh pro procházení o šířce min. 125 cm, optimálně 150 cm. Variantu je možné kombinovat s přidruženým prostorem pro vystavování zboží a áčka. Zahrádku je možné zastínit slunečníky nezasahujícími do průchozího pásu.

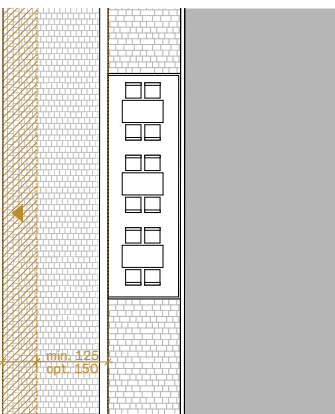
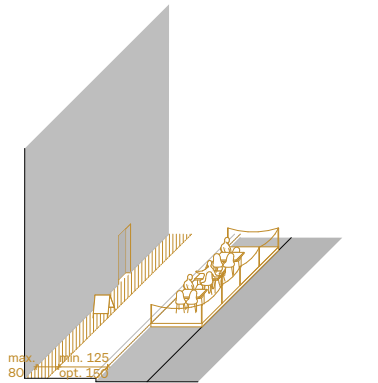
Varianta C - velká zahrádka

Pokud podnik nevyužije tzv. přidružený prostor pro vystavování zboží a áčka, je možné zahrádku v pásu stromů rozšířit. Na chodníku však musí zůstat pruh pro procházení o šířce min. 125 cm, optimálně 150 cm. Předzahrádka není ohraničena bariérami, ani nestojí na vyvýšené podestě, nábytek stojí přímo na chodníku. Zahrádku je možné zastínit slunečníky nezasahujícími do průchozího pásu.

Varianta D - zahrádka v parkovacím pásu

Pokud je chodník úzký, nemá pás stromů nebo a přidružený prostor je nedostačující, je možné zahrádku umístit namísto jednoho parkovacího místa v parkovacím pásu. Pokud je parkovací stání níže než úroveň chodníku, bude zahrádka umístěna na podestě tak, aby byla v úrovni chodníku. V takovém případě je na místě zahrádku vymezit oplocením, avšak plocha plotu musí být min. z 80% transparentní. Zahrádku je možné vymezit i květináči nebo záhonem, kde výška květináče včetně rostlin nesmí přesáhnout 140 mm. Je nutné zajistit dodržení bezpečnostních odstupů od jízdních pruhů dle ČSN 736110 (tab. 3 a 4).

Umístění a průchozí pás

Bezbariérová zahrádka

Přehlednost

Přípustné podesty a oplocení

Na dlažbě

Stínící prvky

Květináče

6.2.Z Závazné prvky regulace

7.2.Z.a

Umístění k fasádě domu nebo mezi pás stromů/parkovacích stání. Průchozí pás 150 mm, minimálně však 125 mm.

6.2.Z.b

Zahrádka se musí nacházet v úrovni chodníku, aby byla bezbariérově dosažitelná pro osoby s omezením pohybu.

6.2.Z.c

Nábytek zahrádek **nesmí vytvářet bariéry v přehlednosti veřejného prostoru**. Bariérou jsou například (především vertikální) chladicí boxy, nedostatečně průhledné ploty či vysoká, hustá zeleň v nádobách.

6.2.Z.d

Podesty jsou přípustné pouze v případě, že se **zahrádka nachází v pásu parkovací**. Úroveň zahrádky musí být stejná jako úroveň chodníku. Plocha **oplocení musí být z 80% transparentní**.

6.2.Z.e

Umístění nábytku přímo na veřejné prostranství **bez vytváření vyvýšených podest či změny pochozího povrchu**.

6.2.Z.f

Stínící prvky jako slunečníky a markýzy **nesmí zasahovat do minimálního průchodního pásu**.

6.2.D Doporučení

6.2.D.a

Zahrádka by měla být umístěna prioritně do pásu stromů / parkovacího pásu, aby nepřerušovala přirozenou vodící linii pro nevidomé vedoucí většinou podél fasády domu.

6.2.D.b

Stínící prvky je vhodné volit **jednobarevné, bez výrazné/celoplošné reklamy**, v **jemných odstínech** (krémová, šedivá, černá atp.).

6.2.D.c

Výška květináče včetně rostlin umístovaného jinak, než těsně k fasádě, by neměla přesáhnout 140 mm. Dlouhé květináče není vhodné umístit podél záhonů na chodníku. Naopak je vhodné jimi vymezit začátek a konec zahrádky u fasády domu a naznačit tak přerušení přirozené vodící linie.

Dobré a špatné příklady

Ano: Umístění decentního nábytku přímo na dlažbu, zachování průchozího pásu, přehledný prostor bez rušivých prvků, slunečníky v krémovém odstínu bez loga subdávatele.

Ne: Zahrádka na vyvýšené podestě s téměř neprůhledným plotem vytvářející vizuální bariéru, slunečníky s výrazným logem subdávatele, kombinace typů.

Ano: Individuální řezaná grafika ve výloze, jednoduchá tabule s nabídkou. Umístění decentního nábytku přímo na dlažbu, přehledný prostor bez rušivých prvků.

Ne: Nevhodný a nejednotný nábytek, velké množství tabulí, různé formy stínících prvků - slunečníky s logem subdávatele, samostojící pergola s vyvýšenou podestou.

Ano: Jednobarevná pergola s decentní individuální grafikou. Umístění decentního nábytku přímo na dlažbu, zachování průchozího pásu, přehledný prostor bez rušivých prvků.

Ne: Zahrádka na vyvýšené podestě u fasády, slunečníky s výrazným logem subdávatele a zavěšenými květináči zasahující do průchozího pásu.

Doporučené výrobky

Nábytek

VonHaus

Zahradní nábytek z akátového dřeva, přírodní odstín, skládací/stohovatelný. Alternativou může být nábytek ocelový či v kombinaci dřevo-ocel. Barva oceli: černá, antracit.

Nábytek Sydney

IKEA

Slunečníky

Medora

Slunečník krémové barvy s bambusovou nebo ocelovou konstrukcí. Nepřipustné jsou křiklavé odstíny, kombinace barev a celoplošná reklama. Případné umístění reklamy musí být pouze decentní.

Fieldmann

Markýzy

VidaXL

Markýza krémové barvy instalovaná do okenních otvorů či pod nápis. Nepřipustné jsou křiklavé odstíny, kombinace barev a celoplošná reklama. Případné umístění loga subdávatele či názvu provozovny musí být pouze decentní.

Dekorhome

Nádoby na květiny

Arlau

Nádoba na květiny plnící funkci ohraničení zahrádky u fasády a přerušení přirozené vodící linie. Jednoduchý květináč z ocelového plechu tmavé nebo světlé barvy. Vhodné jsou i květináče keramické.

Elemento

6.3 Venkovní reklama

Venkovní reklama je taková reklama, která se nevztahuje přímo k objektu či provozovně, na jehož fasádě či v jehož bezprostřední blízkosti se nachází - tj. nejde o označování provozoven viz kapitola 6.1. Venkovní reklamou jsou především plakátovací plochy a sloupy, reklama umístovaná na slepé fasády, mobiliář, ploty a zdi, či samostatně stojící reklamní stojany a billboardy.

Následující pravidla jsou **závaznou regulací (7.3.Z)**.

Plakátovací plochy a sloupy

Plocha určená k výlepu plakátů do velikosti formátu A1. Konkrétní výroby ploch a sloupů jsou specifikovány v katalogu mobiliáře.

6.3.Z.a Plakátovací sloupy

Sloupy je vhodné umísťovat na místa ze všech stran viditelná a přístupná pro pěší.

6.3.Z.b Plakátovací plochy

Plochy je vhodné umísťovat tam, kde se nestanou vizuální bariérou či překážkou v pohybu (ke zdem a plotům).

Samostatně stojící reklama

6.3.Z.f Reklamní stojan

Volně stojící reklamní stojan je **přípustný**, max. rozměr cedule **120x80 cm**, **výška horní hrany** nesmí přesáhnout **160 cm**. Umístění cedule však **nesmí omezovat pohyb** ve veřejném prostoru.

6.3.Z.g Billboard

Volně stojící billboard je **nepřípustný**.

6.3.Z.h LED plochy

LED plochy ve formě volně stojícího reklamního stojanu či billboardu jsou **nepřípustné**.

Reklama na městském mobiliáři

6.3.Z.c

Reklama na sloupech veřejného osvětlení

Reklama na sloupech VO je **nepřípustná**.

6.3.Z.d Reklama na zastávkách MHD

Reklamní plocha může být začleněna do zastávek MHD formou postranního panelu.

6.3.Z.e Reklama na lavičkách a koších

Reklama na koších a lavičkách je **nepřípustná**.

Reklama na fasádách, plotech a zdech

6.3.Z.i Reklama na fasádách

Reklamy umístované na fasády a štíty jsou **nepřípustné**.

6.3.Z.j Reklama na plotech a zdech

Reklama umístovaná na ploty a zdi vymežující **rozhraní mezi soukromým a veřejným prostorem** je **přípustná**, maximální rozměry **160x80 cm**, max. **1 ks na 25 m délky plotu/zdi nebo 1ks na parcelu**. Reklama **na zábradích a plotech ve veřejném prostoru** **přípustná není**.

6.3.Z.k Typ billboard

Reklama typu billboard na fasádě či plotu/zdi je **nepřípustná**.

Další druhy reklamy

6.3.Z.l Kulturní reklama
Kulturní reklama je reklama propagující kulturní akce a instituce a ve vhodné formě je ve veřejném prostoru žádoucí. Vyžaduje vysoké estetické nároky a celkovou grafickou i prostorovou

konceptci. Důraz musí být kladen na vhodné začlenění do architektury instituce. Kulturní reklamu je možné vkusně umístit na fasády domů i vytvořit samostatně stojící bannery.

6.3.Z.m Mimořádné akce
Pri mimořádných akcích je možné umístit doveřejného prostoru dočasnou reklamou formou volně stojících či zavěšených bannerů či tzv. hypercube. Nesmí však bránit v pohybu pěším.

Dobré a špatné příklady

Ano: Reklama na plotu dělicím soukromý a veřejný prostor, vhodná velikost i grafické řešení bez křiklavých barev.

Ne: Reklama na zábradlí ve veřejném prostoru.

Ano: Vhodné řešení tzv. reklamního stojanu z hlediska velikosti, umístění, materiálového a grafického řešení.

Ne: Nadměrná velikost tzv. reklamního stojanu.

7. Oplocení

7.1 Obecné principy

Návrh oplocení hraje v kontextu ulice stejnou roli jako fasáda a parter domu, proto je potřeba k výběru plotu přistupovat zodpovědně. Mělo by být navrženo v souladu k charakteru svého okolí a taky by se nemělo zapomínat na jeho udržitelnost, především ve veřejném prostoru.

Smyslem regulace oplocení je zvolit vhodný standard tak, aby nevznikaly nechtěné bariéry ve vztahu zástavby k veřejnému prostoru.

Obecné principy

7.1.D.a
Oplocení by mělo charakterem navázat na obvyklé oplocení v daném místě a nekonkurovat vlastní stavbě.

7.1.D.b
Oplocení může být doplněno nebo nahrazeno živým plotem, který musí být hustý a neprostupný.

7.1.D.c
Při návrhu oplocení je potřeba respektovat měřítko místa.

7.2 Oplocení soukromých pozemků

Typ

7.2.Z Závazné prvky regulace

7.2.Z.a
Je nutné zvolit oplocení, které je poloprůhledné (dřevo, kov, zeleň), v kombinaci s podezdívkou nebo bez podezdívky, s plotovými díly či sloupky s drátěným pletivem.

Neprůhledné části plotu: max 40% z celkové plochy plotu

7.2.Z.b
Použití vysokých, betonových, prefabrikovaných plotů je nepřipustné. Neprůhledné, vysoké ploty zamezují kontrolu ulice z okolní zástavby a vytváří nebezpečné prostory.

7.2.Z.c
Ploty mezi pozemky musí být průhledné. Mohou být řešeny jednoduše - např. dlažbové, drátěné sloupkové.

7.2.Z.d
Prvky související s oplocením (např. přípojkové skříně, nádoby na odpad) musí být umístěny přístupně, avšak skrytě. Jejich řešení musí být integrováno do řešení plotu a navrženo jednotně s plotem.

Materiály a barevnost

7.2.D Doporučení

7.2.D.a
Oplocení by mělo být přehledné nebo průhledné, nemělo by vytvářet vizuální bariéry, naopak podporovat sociální kontakt.

7.3.D.b
Je vhodné zvolit materiály charakteristické v dané oblasti. Nedoporučuje se volit plné zděné nebo prefabrikované ploty.

7.3.D.c
Doporučuje se používat barvy typické pro své okolí a v souladu se stavbou. Nedoporučují se výrazně lišící se barvy od svého okolí.

Výška

7.2.Z Závazné prvky regulace

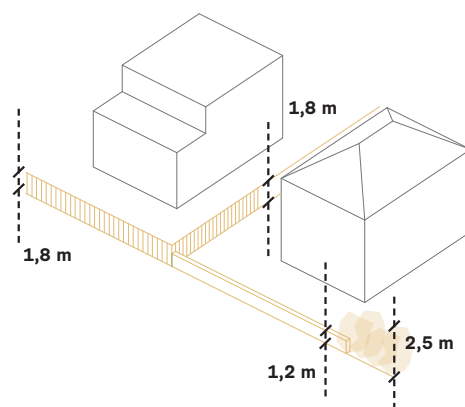
7.2.Z.e

výška soklu plotu: max 0,8 m
výška zídky: max 1,2 m

7.2.Z.f

Zástavba ustupující od hranice veřejného prostranství

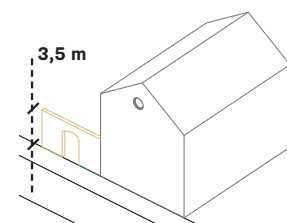
výška poloprůhledné oplocení max. **1,8 m**
výška plného oplocení max. **1,2 m**
vzrostlá plotová zeleň - výška max **2,5 m**
mezi zahradami - výška max. **1,8 m**

7.2.Z.g

Zástavba na hranici veřejného prostranství

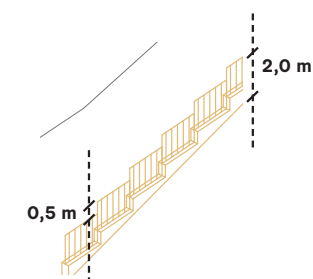
tradiční vesnická zástavba
výška plného oplocení max. **3,5 m**

7.2.Z.h

Oplocení ve svahu

při umístění plotu ve svahu je výška proměnlivá, proto je možné výšku plotu přiměřeně navýšit, max na 2,0 m

Ano: Oplocení je řešeno vkusně, zapadá do charakteru svého prostředí a nekáží příjemný dojem vesnice.

Ne: Vysoký neprůhledný plot je nejméně vhodným řešením. Vzniká hlučný, neatraktivní a nebezpečný koridor. Soukromí lze dosáhnout například kombinací průhledného plotu se zelení.

Ano: Klasické plaňkové oplocení-dobře zapadá do vesnického charakteru.

Ano: Vkusná současná varianta klasického dřevěného plotu.

Ano: Výjimkou plného oplocení může být například původní zděný plot.

Ano: Příklad plné výškově zdůrazněné původní brány pozemku.

7.3 Oplocení ve veřejném prostoru

Typ

8.3.Z Závazné prvky regulace

7.3.Z.a
Plná oplocení nebo zdi nejsou povoleny, výjimky je nutné posoudit individuálně s ohledem na charakter lokality.

7.3.Z.b
Prvky související s oplocením (např. přípojkové skříně, nádoby na odpad) musí být umístěny přístupně, avšak skrytě. Jejich řešení musí být integrováno do řešení plotu a navrženo jednotně s plotem.

Materiály a barevnost

8.3.D Doporučení

7.3.D.a
Ve veřejném prostoru se doporučuje neoplocovat pozemky vůbec nebo použít jen nízký plot. Vysoké ploty jsou obvykle nevzhledné, vytváří bariéry a před zloději neochrání.

7.3.D.b
Je nutné dodržet a navázat na původní okolní vazby.

7.3.D.c
Oplocení je možné kombinovat s jiným využitím, například s prvky k sezení (např. dětská hřiště apod.).

7.3.D.d
Je vhodné zvolit materiály charakteristické v dané oblasti. Nedoporučuje se volit plné zděné nebo prefabrikované ploty.

7.3.D.e
Doporučuje se používat barvy typické pro své okolí a v souladu se stavbou. Nedoporučují se výrazně se lišící barvy od svého okolí.

Výška

7.3.Z.c
Maximální výška oplocení: 1,2 m

Dětská hřiště

Ano: Oplocení dětského hřiště pomocí zeleně zapadá do svého okolí a bezpečně odděluje hřiště od silnice.

Ne: Nevhodně zvolené oplocení dětského hřiště, které nenavazuje na své okolí a nemístně se vymezuje od svého prostředí. Výška oplocení pro ochranu dětí je zbytečně předimenzovaná a výtržníky stejně neodradí.

Ano: Oplocení dětského hřiště pomocí transparentního, jednoduchého, ocelového plotu.

Ano: Dřevěné oplocení dětského hřiště v parku nebo na jiných rekreačních plochách.

Parky

Ano: Oplocení je řešeno nízkým nenápadným a vkusně zvoleným plotem, který jasně zamezuje přístup do vegetace.

Ne: Nevhodná forma oplocení uvnitř parku degraduje celkové působení a pohodu prostředí.

Zábradlí a opěrné zdi

Ano: Citlivě zvolené zábradlí v kontextu města. Zábradlí je průhledné a propojuje okolní prostor s řekou, která je jeho nedílnou součástí.

Ano: Bezduvodné umístění zábradlí tvoří zbytečné bariéry ve veřejném prostranství.

Manuál tvorby veřejných prostranství města Chrudim

Standard IV

re: architekti
02 / 2021
brožura, 64 stran

výtisk č.
v 1.0

Použité prameny:

Manuál tvorby veřejných prostranství hl. m. Prahy, IPR

Pražské stavební předpisy, IPR

Manuál pro kultivovanou Prahu, Hlavní město Praha

Principy tvorby veřejných prostranství, KAM Brno

Manuál dobré praxe reklamy a označování provozoven v městské části Brno-střed, Veronika Nováková a kol.

Gestaltungshandbuch öffentlicher Raum in Dresden - Stand, Stadt Dresden

Gestaltungshandbuch Offenbach, Stadt Offenbach am Mein

